

Dvig minimalne plače – nova grožnja delovnim mestom in mladim

20.1.2015

Tveganje revščine je večje za tiste, ki zaradi dviga minimalne plače izgubijo službo in tiste, ki je ne dobijo, kot pa za tiste, ki so prejemniki potencialno višje minimalne plače.

- Dvig minimalne plače bi povzročil poslovne težave 12.500 podjetij, ki zaposlujejo 100.000 ljudi; številna od teh delovnih mest bi tudi ogrozil.
- Avtomatska indeksacija plač s cenami pomeni izgubo konkurenčnosti v izvoznih dejavnostih.
- Realne plače že zdaj rastejo, saj se cene znižujejo.

Na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) ocenjujemo, da na meji rentabilnosti (neugodno razmerje med stroški dela in dodano vrednostjo; nad 90 %) posluje okoli 12.500 podjetij, ki zaposlujejo 100.000 ljudi in ustvarijo 1,4 mrd EUR izvoza. Delovno mesto vsakega osmega zaposlenega v Sloveniji je tako ogroženo, pri čemer ni upoštevanih multiplikativnih učinkov na ostale dejavnosti, tudi na finančni sektor (slaba posojila prebivalstva pri bankah ipd.). Med bolj prizadetimi dejavnostmi izpostavljamo predelovalne dejavnosti (1/4 ogroženih del. mest), trgovino, gradbeništvo in ostale storitvene dejavnosti.

Cene v Sloveniji so se v zadnjega pol leta zniževale, na letnem nivoju so v celem letu narasle zgolj za 0,2 %. Zaradi nizkih cen surovin in vpliva tega učinka na nižje cene izdelkov industrije je pričakovati, da bomo podobnemu trendu priča tudi v prihodnje. Zniževanje cen ob istih plačah pomeni realno rast plač, ki pa jo mednarodna konkurenčna industrija dolgo ne bo mogla prenesti, saj se sooča tudi s padajočo ceno svojih izdelkov. Prav zato poudarjamo, da so ogrožena še posebej delovna mesta v izvozu. V razvitih gospodarstvih, kot je tudi Slovenija, so dogovori o plačah vezani predvsem na produktivnost, manj na inflacijo. Kljub vsemu oba dejavnika govorita proti dvigu minimalne plače.

DVIG MINIMALNE PLAČE POMENI VEČJE TVEGANJE REVŠČINE

Pomenljiv je naslov poročila Evropske komisije iz junija 2013, kjer so podrobno analizirali vplive minimalne plače na zaposlenost. Avtomatska indeksacija plač s cenami pomeni manj novih delovnih mest, kar je z narodno-gospodarskega učinka težko ovrednotiti kot tudi izgubo konkurenčnosti v izvoznih dejavnostih, ki so nas dejansko potegnile iz krize. Slovenije ima že zdaj najnižjo razliko med minimalno in povprečno plačo (bruto in neto). **Dvig minimalne plače vodi v še večjo uravnilovko in manjšo potencialno zaposlenost mladih diplomantov.** Predvsem je presenetljiv zaključek študije, da je tveganje revščine večje za tiste, ki zaradi dviga minimalne plače izgubijo službo in za tiste, ki je ne dobijo, kot pa za tiste, ki so prejemniki potencialno višje minimalne plače. To neizpodbitno dejstvo bi morala upoštevati in sprejeti tudi sindikalna stran.

VIŠJE PLAČE VODIJO V RAZVOJNI ZAOSTANEK

Res je, da se slovensko gospodarstvo krepi od zadnjega četrletja 2013, vendar se moramo zavedati, da so strukturna neravnovesja iz preteklosti tista, ki zahtevajo prilagoditev med tekočo porabo, torej plačami, in bodočo ustvarjeno dodano vrednostjo. Večje plače pomenijo manj denarja za investicije. To pomeni razvojni zaostanek. Lahko pa pomenijo tudi prestop meje med obstojem in propadom. Po višini stroškov dela v bruto dodani vrednosti smo v Sloveniji celo na prvem mestu. Z drugimi

besedami, slovenska podjetja razpolagajo s petino manj sredstvi za investicije, plačilo obresti in dobičkom kot tista v EU.

OGROŽENE SO DELOVNO-INTENZIVNE DEJAVNOSTI

Slovenske gospodarske družbe so kot celota v letu 2013 ustvarile 170 mio EUR dobička, vendar so znotraj te vrednosti dobre družbe ustvarile za 2,83 mrd EUR dobička in slabe za 2,66 mrd EUR izgube. **Dvig minimalne plače bi tako odločilno zarezal v podstat družb, ki poslujejo z izgubo in dviga minimalne plače ne bi prenesla.** Dobro stoječa podjetja že zdaj zaposlujejo majhno število zaposlenih z minimalno plačo in pri njih je učinek dviga minimalne plače zanemarljiv. Z večjimi izzivi pri zagotavljanju tekočih prilivov za plače se ukvarjajo v dejavnostih, kjer je stopnja neplačil visoka, tekoča marža iz poslovanja pa nizka. **Dvig minimalne plače bi zarezal v že tako nizke marže delovno-intenzivne industrije in pospešil stečaje teh podjetij.**